

Iraq: les regles del joc

En editorials i comentaris de premsa, i una part de l'opinió pública, apareix sovint la convicció que la reacció internacional contra Iraq és només una reacció hipòcrita i interessada. Que els americans, els britànics, els francesos i els altres països occidentals han reaccionat amb tanta contundència i diligència a l'ocupació de Kuwait, no en nom i en defensa dels principis internacionals i del país agredit, sinó purament en defensa dels propis interessos. És a dir, en defensa del petroli. Hi ha una gran part de veritat en això, i una alta personalitat del govern americà no s'ha estat de dir que si l'exportació principal de Kuwait hagueren estat els dàtils o les taronges, no s'hauria mobilitzat igual la maquinària de guerra.

Això, però, tot i ser una part de la veritat, no explica l'extensió universal del rebuig contra Saddam Hussein. No explica, sobretot, que potser per primera vegada en molts anys a les Nacions Unides s'haja vist una unanimitat tan clara i una actitud de condemna tan rigorosa. Quan els cinc membres permanents del Consell de Seguretat, inclosa la Xina i l'URSS, acorden mesures de bloqueig, i autoritzen la intervenció dels vaixells de guerra destacats a la zona, i quan el ple del mateix Consell (amb l'abstenció, que no el vot contrari, només de Cuba i el Iemen) aprova aquestes mesures, les més dures que l'ONU ha pres mai contra cap país, vol dir que estem en presència d'un fet nou i excepcional. Aquestes mesures

de rigor extrem les han votades països de l'est i de l'oest, del nord i del sud, pobres i rics, grans i petits. No es tracta, doncs, de cap maniobra americana per inventar-se un *casus belli* en benefici propi. Hi ha alguna raó més profunda.

La raó més profunda (tant si els agrada com si no a certs "neo-progres" que per antiamericanisme visceral estan disposats a justificar qualsevol monstruositat), és que Saddam Hussein ha trencat totes les regles del joc, com feia temps que ningú no les trencava. Les va trencar primer dins del seu país i contra els seus propis ciutadans, intal·lant una de les dictadures més brutals i completes que deuen quedar al món sencer. Les va trencar amb la persecució, exili i massacre dels kurds. Les va trencar amb l'absurda i auto-destructiva guerra contra l'Iran. Fins ací, però, això no semblava importar massa a la comunitat internacional: dictadures, massacres i guerres sense sentit, no són tan infreqüents. Els mateixos països que ara estan contra Saddam —àrabs, americans, europeus o soviètics— el van armar i finançar quan el consideraven com a escut contra l'amenaça khomeinista. Aigua passada.

Ara, però, Saddam ha anat massa lluny: ha trencat les regles que no es poden trencar sense caure en el caos, sense destruir les normes mínimes que permeten el joc de les relacions internacionals. Molts governs, començant pel seu, han

fet bestieses i han comès atrocitats. Però Saddam Hussein ha fet les bestieses que no havia fet ningú.

No solament ha atacat traïdorament un estat veí i l'ha mantingut ocupat, sinó que l'ha fet desaparèixer formalment per absorció, l'ha convertit "irrevocablement en simple província del conquistador. Cal remuntar-se a l'*Anschluss* d'Àustria per Hitler, per trobar un cas equivalent (amb la diferència que Hitler no hi va fer una conquesta militar, sinó una entrada triomfal, esperada i aclamada pels austríacs: Kurt Waldheim ho sap molt bé). Si la comunitat internacional tolera això, vol dir que tornem sense reserves a la llei de la selva. I això no té res a veure amb la simpatia o no dels emirs de Kuwait.

La presa de milers de civils estrangers, residents o visitants, com a ostatges —cànicament anomenats "invitats"— i com a escut de les pròpies instal·lacions estratègiques, és una altra primícia mundial de la ignomínia. L'assetjament i la brutal pressió contra les ambaixades a Kuwait, i la retenció massiva de diplomàtics, una altra infàmia que no tenia precedents. Són coses que, simplement, *no es poden fer*. I que no havia fet ningú, fins ara.

No és cosa només de petroli i d'interessos occidentals. És una cosa molt més greu. Saddam Hussein ha trencat regles que el món sencer sap que no es poden trencar.

